

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ

¹ Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ' *ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, ² ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ †τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν, ³ ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως ‡αὐτοῦ, δι' ἑαυτοῦ καθαρισμόν §ποιησάμενος τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, ⁴ τοσοῦτω κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσω διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα.

⁵ Τίνι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν ἀγγέλων,

Υἱός μου εἶ σύ,
ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε;

Καὶ πάλιν,

Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα,
καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν;

---

* **1:1** εσχάτου | εσχάτων TR † **1:2** τους αιωνας εποιησεν | εποιησε τους αιωνας CT ‡ **1:3** αὐτοῦ δι' ἑαυτοῦ 89.2% | αὐτοῦ NA TH WH 5.1% | δι' αὐτοῦ SBL 0.3% § **1:3** ποιησαμενος των αμαρτιων ημων | των αμαρτιων ποιησαμενος CT

6 Ὄταν δὲ πάλιν εἰσαγάγη τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην λέγει,

Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ.

7 Καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει,

Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα·

8 πρὸς δὲ τὸν υἱόν,

Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ
*αἰῶνος·

†ράβδος εὐθύτητος ἢ ράβδος τῆς βασιλείας
‡σου.

9 Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν·

διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεός, ὁ Θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιᾶσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.

10 Καί,

Σὺ κατ' ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί·

11 αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις·

καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,

12 καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις ἑαυτοῦς,

* **1:8** αιωνος | αιωνος και CT † **1:8** ραβδος ευθυτητος η 97.8% | η ραβδος της ευθυτητος CT 1.4% ‡ **1:8** σου | αυτου WH § **1:12** αυτους 98.8% | αυτους ως ιματιον NA SBL WH 1.2%

καὶ ἀλλαγῆσονται·
 σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ,
 καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι.

13 Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἶρηκέ ποτε,

Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,
 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν
 ποδῶν σου;

14 Οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα,
 εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς
 μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;

2

1 Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως *ἡμᾶς
 προσέχειν τοῖς ἀκουσθεῖσι, μήποτε
 †παραρρῶμεν. 2 Εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων
 λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα
 παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον
 μισθαποδοσίαν, 3 πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα
 τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; Ἦτις,
 ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου,
 ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη,
 4 συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ Θεοῦ σημείους
 ‡τε καὶ τέρασι, καὶ ποικίλαις δυνάμεσι, καὶ
 Πνεύματος Ἁγίου μερισμοῖς, κατὰ τὴν αὐτοῦ
 θέλησιν.

* 2:1 ἡμας προσεχειν | προσεχειν ἡμας CT † 2:1
 παραρρῶμεν | παραρρωμεν CT ‡ 2:4 τε | — PCK

5 Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξε τὴν οἰκουμένην
τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν.
6 Διεμαρτύρατο δέ πού τις λέγων,

Τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι μιμήσκη αὐτοῦ;
Ἦ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτη αὐτόν;
7 Ἠλάττωσας αὐτόν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους·
δόξη καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν·
8 πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Ἐν * γὰρ τῷ ὑποτάξαι † αὐτῷ τὰ πάντα, οὐδὲν
ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. Νῦν δὲ οὐπω
ὀρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα. 9 Τὸν
δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἡλαττωμένου
βλέπομεν Ἰησοῦν, διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου
δόξη καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένοι, ὅπως ‡ χάριτι
Θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσῃται θανάτου.

10 Ἐπρεπε γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα, καὶ
δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν
ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν
διὰ παθημάτων τελειῶσαι. 11 Ὁ τε γὰρ
ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι, ἐξ ἑνὸς πάντες·
δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς
αὐτοὺς καλεῖν, 12 λέγων,

Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου,
ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε.

§ 2:7 αὐτον 73.6% | αὐτον και κατεστησας αὐτον επι τα εργα
των χειρων σου TR WH 26.1% * 2:8 γαρ τω | τω γαρ CT
† 2:8 αὐτω | — SBL ‡ 2:9 χάριτι | χωρίς SBL

13 Καὶ πάλιν,

Ἐγὼ ἔσομαι πεποιθῶς ἐπ' αὐτῷ.

Καὶ πάλιν,

Ἴδου ἐγὼ καὶ τὰ παιδιά ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός.

14 Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδιά κεκοινώνηκε σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' ἔστι τὸν διάβολον, 15 καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. 16 Οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. 17 Ὅθεν ὠφείλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ *ἰλάσκεσθαι τὰς ἀμαρτίας τοῦ λαοῦ. 18 Ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεῖς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

3

1 Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν *Ἰησοῦν Χριστόν, 2 πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν,

§ 2:14 σαρκος και αιματος | αιματος και σαρκος CT * 2:17
 ιλασκεσθαι | ειλασκεσθαι TH * 3:1 ιησουν χριστον |
 χριστον ιησουν TR | ιησουν CT

ὡς καὶ †Μωϋσῆς ἐν †ὄλω τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.
 3 Πλείονος γὰρ §δοξης οὗτος παρὰ *Μωϋσῆν
 ἠξίωται, καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ
 οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν. 4 Πᾶς γὰρ
 οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος· ὁ δὲ †τὰ
 πάντα κατασκευάσας Θεός. 5 Καὶ †Μωϋσῆς
 μὲν πιστὸς ἐν ὄλω τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ὡς θεράπων,
 εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησομένων· 6 Χριστὸς
 δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ· §οῦ οἴκος
 ἔσμεν ἡμεῖς, *ἐάνπερ τὴν παρρησίαν καὶ τὸ
 καύχημα τῆς ἐλπίδος †μέχρι τέλους βεβαίαν
 κατάσχωμεν.

7 Διό, καθὼς λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον,

Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,
 8 μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ
 παραπικρασμῷ,
 κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ,
 9 οὔ ἐπίρασάν †με οἱ πατέρες ὑμῶν,
 §έδοκίμασάν με,
 καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου *τεσσαράκοντα ἔτη.
 10 Διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ †ἐκείνῃ,
 καὶ εἶπον, Ἄει πλανῶνται τῇ καρδίᾳ·
 αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδοὺς μου·

† 3:2 μωυσης | μωσης TR † 3:2 ολω | — SBL § 3:3 δοξης
 ουτος | ουτος δοξης CT * 3:3 μωυσην | μωσην TR † 3:4 τα
 | — CT † 3:5 μωυσης | μωσης TR § 3:6 ου | ος SBL * 3:6
 εανπερ | εαν SBL TH WH † 3:6 μεχρι τελους βεβαιαν 95.3%
 | — NA SBL TH 0.8% † 3:9 με | — CT § 3:9 εδοκιμασαν με
 | εν δοκιμασια CT * 3:9 τεσσαρακοντα | τεσσερακοντα CT
 † 3:10 εκεινη | ταυτη CT

11 ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου,
Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.

12 Βλέπετε, ἀδελφοί, μήποτε ἔσται ἐν τινι ὑμῶν καρδία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος· 13 ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἐκάστην ἡμέραν, ἄχρις οὗ τὸ σήμερον καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ ἕξ ὑμῶν τις ἀπάτη τῆς ἀμαρτίας· 14 μέτοχοι γὰρ ᾔγεγόναμεν τοῦ Χριστοῦ, ἐάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν· 15 ἐν τῷ λέγεσθαι,

Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,
μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ.

16 *Τινὲς γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν, ἀλλ' οὐ πάντες οἱ ἐξεληθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ †Μωϋσέως. 17 Τίσι δὲ προσώχθισε ‡τεσσαράκοντα ἔτη; Οὐχὶ τοῖς ἀμαρτήσασιν, ὧν τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ; 18 Τίσι δὲ ὤμοσε μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν; 19 Καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν §δι' ἀπιστίαν.

‡ 3:13 ἐξ ὑμων τις | τις ἐξ ὑμων NA SBL TR WH § 3:14
γεγοναμεν του χριστου | του χριστου γεγοναμεν CT * 3:16
τινὲς | τίνες ANT BYZ CT PCK † 3:16 μωσσεως | μωσσεος
PCK | μωσσεως TR ‡ 3:17 τεσσαρακοντα | τεσσερακοντα CT
§ 3:19 δι | δια PCK

4

1 Φοβηθῶμεν οὖν μήποτε καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, δοκῆ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκεῖναι. 2 Καὶ γὰρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι, καθάπερ κάκεῖνοι· ἀλλ' οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους, μὴ *συγκεκραμένους τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. 3 Εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς †τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἶρηκεν,

Ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου,
Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου·

καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέντων. 4 Εἶρηκε γὰρ που περὶ τῆς ἐβδόμης οὕτω, Καὶ κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ· 5 καὶ ἐν τούτῳ πάλιν, Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. 6 Ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τιναὶ εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλθον δι' ἀπειθείαν, 7 πάλιν τιναὶ ὀρίζει ἡμέραν, Σήμερον, ἐν ‡Δαυὶδ λέγων, μετὰ τοσοῦτον χρόνον, καθὼς §εἶρηται,

Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,
μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν.

* 4:2 συγκεκραμενους | συγκεκραμενος TR | συγκεκερασμενους NA SBL | συγκεκερασμενους TH WH
† 4:3 την | — SBL ‡ 4:7 δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH
WH § 4:7 ειρηται | προειρηται CT

8 Εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. 9 Ἄρα ἀπολείπεται σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ. 10 Ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὥσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ Θεός.

11 Σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ἀπειθείας. 12 Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνεργής, καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον, καὶ διϊκνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς *τε καὶ πνεύματος, ἀρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας. 13 Καὶ οὐκ ἔστι κτίσις ἀφανῆς ἐνώπιον αὐτοῦ· πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος.

14 Ἐχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν, διεληλυθότα τοὺς οὐρανοὺς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας. 15 Οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον †συμπαθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, ‡πεπειραμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα, χωρὶς ἁμαρτίας. 16 Προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν §ἔλεον, καὶ χάριν εὐρωμεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν.

* 4:12 τε | — CT † 4:15 συμπαθησαι | συνπαθησαι TH WH
‡ 4:15 πεπειραμενον | πεπειρασμενον CT SCR § 4:16 ελεον
| ελεος CT

5

1 Πᾶς γὰρ ἀρχιερέυς, ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος, ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν· ² μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περὶκεῖται ἀσθένειαν· ³ καὶ *διὰ ταύτην ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ †ἐαυτοῦ, προσφέρειν ‡ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. ⁴ Καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, §ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, *καθάπερ καὶ †Ἀαρών.

⁵ Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασε γεννηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν,

Υἱός μου εἶ σύ,
ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.

⁶ Καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει,

Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα
κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

⁷ Ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σῶζειν αὐτόν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας, καὶ

* 5:3 δια ταυτην 89.6% | δι αυτην CT 5.8% † 5:3 εαυτοῦ | αὐτοῦ NA | αὐτοῦ SBL ‡ 5:3 υπερ 92.6% | περι CT 6.4% § 5:4 αλλα | αλλ ο HF | αλλα ο TR * 5:4 καθαπερ | καθωσπερ CT † 5:4 ααρων | ο ααρων TR

είσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, ⁸ καίπερ ὦν υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθε τὴν ὑπακοήν, ⁹ καὶ τελειωθεὶς ἐγένετο †τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου· ¹⁰ προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

¹¹ Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμήνευτος λέγειν, ἐπεὶ νωθοὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς. ¹² Καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρεῖαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς, ὅτινα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ Θεοῦ· καὶ γεγόνατε χρεῖαν ἔχοντες γάλακτος, *καὶ οὐ στερεᾶς τροφῆς. ¹³ Πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος λόγου δικαιοσύνης· νήπιος γὰρ ἐστὶ. ¹⁴ Τελείων δέ ἐστὶν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν ἔξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ.

6

¹ Διό, ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον, ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ Θεόν, ² βαπτισμῶν *διδαχῆς, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς †τε νεκρῶν, καὶ κρίματος αἰωνίου. ³ Καὶ τοῦτο †ποιήσωμεν, ἐάνπερ

‡ 5:9 τοὶς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν | πασι τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ CT § 5:12 τίνα | τινὰ NA SBL WH * 5:12 καὶ | — SBL TH WH * 6:2 διδαχῆς | διδαχὴν SBL WH † 6:2 τε | — WH ‡ 6:3 ποιήσωμεν | ποιησομεν ANT CT PCK TR

ἐπιτρέπη ὁ Θεός. ⁴ Ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας, γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου, καὶ μετόχους γενηθέντας Πνεύματος Ἁγίου, ⁵ καὶ καλὸν γευσαμένους Θεοῦ ῥῆμα, δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, ⁶ καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας. ⁷ Γῆ γὰρ ἢ πιοῦσα τὸν ἐπ’ αὐτῆς §πολλάκις ἐρχόμενον ὑετόν, καὶ τίκτουσα βοτάνην εὐθετον ἐκείνοις δι’ οὓς καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ· ⁸ ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ἧς τὸ τέλος εἰς καῦσιν.

⁹ Πεπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, ἀγαπητοί, τὰ *κρείσσονα καὶ ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτω λαλοῦμεν· ¹⁰ οὐ γὰρ ἄδικος ὁ Θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν, καὶ †τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης ἧς ‡ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς ἁγίοις καὶ διακονοῦντες. ¹¹ Ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους· ¹² ἵνα μὴ νωθοὶ γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας κληρονομοῦντων τὰς ἐπαγγελίας.

¹³ Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ

---

§ 6:7 πολλακις ερχομενον | ερχομενον πολλακις CT * 6:9 κρεισσονα | κρειττονα ANT TR † 6:10 του κοπου 86.6% | — CT 8.6% ‡ 6:10 ενεδειξασθε | ενδειξασθε HF SCR

Θεός, ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχε μείζονος ὁμόσαι, ὥμοσε καθ' ἑαυτοῦ, ¹⁴ λέγων, Ὁ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε. ¹⁵ Καὶ οὕτω μακροθυμήσας ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγελίας. ¹⁶ Ἄνθρωποι * μὲν γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὁμνύουσι, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρασ εἰς βεβαίωσιν ὁ ὄρκος. ¹⁷ Ἐν ᾧ περισσότερο βουλόμενος ὁ Θεὸς ἐπιδεῖξαι τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, ἐμεσίτευσεν ὄρκῳ, ¹⁸ ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι † Θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος· ¹⁹ ἦν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν, καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος· ²⁰ ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσηλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

7

¹ Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισεδέκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραὰμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων καὶ εὐλογήσας αὐτόν, ² ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραὰμ —πρῶτον μὲν ἐρμηνευόμενος βασιλεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ,

§ 6:14 η | ει CT * 6:16 μεν | — CT † 6:18 θεον | τον θεου
NA

ὁ ἐστὶ βασιλεὺς εἰρήνης· ³ ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ Θεοῦ—μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές.

⁴ Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος, ᾧ *καὶ δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. ⁵ Καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν †Λευὶ τὴν †ιερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν δάποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ' ἐστὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος Ἀβραάμ· ⁶ ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκε *τὸν Ἀβραάμ, καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκε. ⁷ Χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας, τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. ⁸ Καὶ ᾧδε μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν· ἐκεῖ δέ, μαρτυρούμενος ὅτι ζῆ. ⁹ Καί, ὡς ἔπος εἶπεῖν, †διὰ Ἀβραάμ καὶ †Λευὶ ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτῳται· ¹⁰ ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὀσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν, ὅτε συνήνητησεν αὐτῷ §Ὁ Μελχισεδέκ.

¹¹ Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς *Λευιτικῆς ἱερωσύνης ἦν —ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῇ νενομοθέτητο —τίς ἔτι χρεῖα, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα,

* 7:4 καὶ | — SBL WH † 7:5 λευι | λευει TH WH ‡ 7:5
ιερατειαν | ιερατιαν WH § 7:5 αποδεκατουν | αποδεκατοιυ
WH * 7:6 τον | — CT † 7:9 δια | δι CT ‡ 7:9 λευι | λευεις
TH WH § 7:10 ο | — CT * 7:11 λευιτικης | λευειτικης TH
WH † 7:11 αυτη νενομοθετητο | αυτης νενομοθετηται CT

καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι;
 12 Μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης, ἐξ
 ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται.
 13 Ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα, φυλῆς ἑτέρας
 μετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδείς προσέσχηκε τῷ
 θυσιαστηρίῳ. 14 Πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰούδα
 ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν, εἰς ἣν φυλὴν
 †οὐδὲν περὶ ἱερωσύνης Μωϋσῆς ἐλάλησε.

15 Καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν,
 εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα Μελχισεδέκ ἀνίσταται
 ἱερεὺς ἕτερος, 16 ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς
 Σαρκετικῆς γέγονεν, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς
 ἀκαταλύτου. 17 *μαρτυρεῖ γὰρ ὅτι

Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα
 κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

18 Ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεται προαγούσης
 ἐντολῆς, διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές.
 19 οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος, ἐπεισαγωγῆ
 δὲ κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ
 Θεῷ.

20 Καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὀρκωμοσίας—
 οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὀρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς
 γεγονότες, 21 ὁ δὲ †μετὰ ὀρκωμοσίας, διὰ τοῦ
 λέγοντος πρὸς αὐτόν,

‡ 7:14 ουδεν περι ιερωσυνης μωυσης 63.4% | ουδεν περι
 ιερωσυνης μωυσης TR 20.2% | περι ιερεων ουδεν μωυσης CT
 1.5% § 7:16 σαρκικης | σαρκινης CT PCK * 7:17 μαρτυρει
 | μαρτυρεται CT † 7:21 μετα | μετ TH

Ὡμοσε Κύριος
καὶ οὐ μεταμεληθήσεται,
Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα
‡κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ—

22 κατὰ ἑτοσοῦτον κρείττονος διαθήκης
γένεον ἔγγυος Ἰησοῦς.

23 Καὶ οἱ μὲν πλείονες εἰσι γεγονότες ἱερεῖς,
διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν· 24 ὁ
δέ, διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα,
ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην. 25 Ὅθεν
καὶ σώζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς
προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ Θεῷ, πάντοτε
ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν.

26 Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν *ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς,
ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος
ἀπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος
τῶν οὐρανῶν γενόμενος· 27 ὃς οὐκ ἔχει
καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὡσπερ οἱ ἀρχιερεῖς,
πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀμαρτιῶν θυσίας
ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο
γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ, ἑαυτὸν ἀνενέγκας.
28 Ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν
ἀρχιερεῖς, ἔχοντας ἀσθένειαν· ὁ λόγος δὲ
τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον, υἷον εἰς
τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.

‡ 7:21 κατα την ταξιν μελχισεδεκ 97.8% | — CT 1.9% § 7:22
τοσουτον | τοσουτο και NA TH WH | τοσουτο SBL * 7:26
επρεπεν | και επρεπεν CT

8

1 Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις· τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, 2 τῶν ἁγίων λειτουργός, καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος, *καὶ οὐκ ἄνθρωπος· 3 πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται· ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὃ †προσενέγκη. 4 Εἰ μὲν ‡γὰρ ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν ἱερεὺς, ὄντων §τῶν ἱερέων τῶν προσφερόντων κατὰ *τὸν νόμον τὰ δῶρα, 5 οἷτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσι τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχηρμάτισται †Μωϋσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν, Ὅρα, γὰρ φησι, ‡ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει. 6 §Νυνὶ δὲ διαφορωτέρας *τέτυχε λειτουργίας, ὅσω καὶ κρείττονός ἐστι διαθήκης μεσίτης, ἣτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται.

7 Εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος. 8 Μεμφόμενος γὰρ †αὐτοῖς λέγει,

Ἴδού, ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος,
καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ

* 8:2 και | — CT † 8:3 προσενεγκη | προσενεγκοι PCK ‡ 8:4 γαρ | ουν CT § 8:4 των ιερων 90.9% | — CT 4.6% * 8:4 τον | — CT † 8:5 μωυσης | μωσης TR ‡ 8:5 ποιησεις | ποιησης TR § 8:6 νυνι | νυν WH * 8:6 τετυχε | τετευχε ANT PCK TH TR † 8:8 αυτοις | αυτους NA SBL WH

καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα διαθήκην καινὴν·
 9 οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς
 πατράσιν αὐτῶν

ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν
 ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου·

ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου,
 καὶ γὰρ ἠμέλησα αὐτῶν, λέγει Κύριος.

10 Ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ
 Ἰσραὴλ

μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος,
 διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν,
 καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς·
 καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν,
 καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν.

11 Καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν ἄπολιτην
 αὐτοῦ,

καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων, Γνώθι
 τὸν Κύριον·

ὅτι πάντες εἰδήσουσί με,

ἀπὸ μικροῦ θανάτων ἕως μεγάλου αὐτῶν.

12 Ὅτι ἕλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν,
 καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν ἔκαὶ τῶν ἀνομιῶν
 αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.

13 Ἐν τῷ λέγειν, Καινὴν, πεπαλαίωκε τὴν
 πρώτην. Τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον,
 ἐγγυὸς ἀφανισμοῦ.

‡ 8:11 πολιτην | πλησιον PCK TR § 8:11 αυτων | — CT

* 8:12 ιλεως | ειλεως TH † 8:12 και των ανομιων αυτων
 90.6% | — CT 3.5%

9

1 Εἶχε μὲν οὖν *καὶ ἡ †πρώτη δικαιώματα λατρείας, τό τε ἅγιον κοσμικόν. 2 Σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ἣ ἡ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἣτις λέγεται ἅγια. 3 Μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη ἅγια ἁγίων, 4 χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ἣ στάμνος χρυσοῦ ἔχουσα τὸ μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος Ααρὼν ἡ βλαστήσασα, καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης· 5 ὑπεράνω δὲ αὐτῆς †Χερουβὶμ δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστι νῦν λέγειν κατὰ μέρος.

6 Τούτων δὲ οὕτω κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνην διὰ παντὸς εἰσίσαισι οἱ ἱερεῖς, τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες· 7 εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεὺς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων· 8 τοῦτο δηλοῦντος τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδόν, ἔτι τῆς πρώτης σκηνης ἐχούσης στάσιν· 9 ἣτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ὃν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται, μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα, 10 μόνον ἐπὶ βρώμασι καὶ πόμασι

* 9:1 και | — SBL † 9:1 πρωτη | πρωτη σκηνη ANT ST ‡ 9:5 χερουβιμ | χερουβιν NA SBL TH | χερουβειν WH § 9:9 ον | ην CT

καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς *καὶ δικαιώμασι σαρκός, μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα.

¹¹ Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν †μελλόντων ἀγαθῶν, διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειότερας σκηנῆς, οὐ χειροποιήτου, τοῦτ' ἔστιν, οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, ¹² οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσηλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια, αἰώνιαν λύτρωσιν ‡εὐράμενος. ¹³ Εἰ γὰρ τὸ αἷμα Σταύρων καὶ τράγων, καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους, ἀγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, ¹⁴ πόσω μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ πνεύματος *αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ Θεῷ, καθαρῆι τὴν συνείδησιν †ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, εἰς τὸ λατρεῦειν Θεῷ ζῶντι;

¹⁵ Καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς μεσίτης ἔστιν, ὅπως, θανάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων, τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας. ¹⁶ Ὅπου γὰρ διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου. ¹⁷ Διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία, ἐπεὶ ‡μήποτε ἰσχύει ὅτε ζῆ ὁ διαθέμενος. ¹⁸ Ὅθεν Σούδ' ἡ πρώτη χωρὶς

* **9:10** και δικαιωμασι 93.2% | δικαιωματα CT 4.2% † **9:11** μελλοντων 97% | γενομενων NA SBL WH 0.9% ‡ **9:12** ευραμενος | ευρομενος PCK § **9:13** ταυρων και τραγων | τραγων και ταυρων CT * **9:14** αιωνιου | αγιου PCK † **9:14** υμων | ημων NA SBL WH ‡ **9:17** μηποτε | μη τοτε WH § **9:18** ουδ | ουδε CT PCK

αΐματος *ἐγκεκαίνισται. ¹⁹ Λαληθείσης γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ †νόμον ὑπὸ ‡Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων §καὶ τράγων, μετὰ ὕδατος καὶ ἐρίου κοκκίνου καὶ ὑσώπου, αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν *ἐρράντισε, ²⁰ λέγων, Τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης ἧς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ Θεός. ²¹ Καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως †ἐρράντισε. ²² Καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον, καὶ χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεσις.

²³ Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοσι θυσίαις παρὰ ταύτας. ²⁴ Οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα ‡ἅγια εἰσηλθεν §ὁ Χριστός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν. ²⁵ οὐδ' ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτόν, ὡσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἄλλοτρίῳ. ²⁶ ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. *νῦν δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν

* **9:18** ἐγκεκαίνισται | ἐγκεκαίνισται TH WH † **9:19** νομον | τον νομον ANT CT ‡ **9:19** μωυσεως | μωυσεος PCK § **9:19** και τραγων 77.5% | και των τραγων NA TH WH 5% | — SBL 16.4% * **9:19** ερραντισε | εραντισε SBL TH WH † **9:21** ερραντισε | εραντισε SBL TH WH ‡ **9:24** αγια εισηλθεν | εισηλθεν αγια CT § **9:24** ο | — CT * **9:26** νυν | νυυι CT

αίωνων εἰς ἀθέτησιν †ἀμαρτίας διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. ²⁷ Καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις· ²⁸ οὕτω †καὶ ὁ Χριστός, ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἀμαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἀμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις, εἰς σωτηρίαν.

10

¹ Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ἃς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκές, οὐδέποτε *δύνανται τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι. ² Ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμενοι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἀμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας, ἅπαξ †κεκαθαρμένους; ³ Ἄλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἀμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτόν· ⁴ ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἀμαρτίας.

⁵ Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει,

Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας,
σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι·

⁶ ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἀμαρτίας
οὐκ εὐδόκησας·

⁷ τότε εἶπον, Ἰδοὺ, ἤκω—

ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ—

† 9:26 ἀμαρτίας | της ἀμαρτίας NA WH ‡ 9:28 καὶ | —

TR * 10:1 δυναται | δυναται ANT NA PCK SBL TR † 10:2
κεκαθαρμενους | κεκαθαρισμενους CT

τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεός, τὸ θέλημά σου.

⁸ Ἀνώτερον λέγων ὅτι †Θυσίαν καὶ προσφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας, οὐδὲ εὐδόκησας — αἵτινες κατὰ §τον νόμον προσφέρονται — ⁹ τότε εἶρηκεν, Ἰδού, ἤκω τοῦ ποιῆσαι, *ὁ Θεός, τὸ θέλημά σου. Ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον, ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ. ¹⁰ Ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμέν, †οἱ διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος †Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ.

¹¹ Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἔστηκε καθ' ἡμέραν λειτουργῶν, καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε δύνανται περιλεῖν ἁμαρτίας. ¹² Σαυτὸς δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς τὸ διηνεκές, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ¹³ τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ¹⁴ Μιᾶ γὰρ προσφορᾶ τέτελείωκεν εἰς τὸ διηνεκές τοὺς ἁγιαζομένους.

¹⁵ Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· μετὰ γὰρ τὸ *προειρηκέναι,

¹⁶ Αὕτη ἡ διαθήκη ἦν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος, διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν,

‡ **10:8** θυσιαν και προσφοραν | θυσιας και προσφορας CT
 § **10:8** τον | — CT * **10:9** ο θεος 71.2% | — CT 14.6% † **10:10**
 οι | — ANT CT SCR ‡ **10:10** ιησου | του ιησου ANT TR § **10:12**
 αυτος | ουτος CT * **10:15** προειρηκεναι | ειρηκεναι CT

καὶ ἐπὶ †τῶν διανοιῶν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς·

17 καὶ

τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ ‡μνησθῶ ἔτι.

18 Ὅπου δὲ ἄφεις τούτων, οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας.

19 Ἐχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἑἰσοῦ, 20 ἣν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατου καὶ ζῶσαν, διὰ τοῦ καταπετάσματος, τοῦτ' ἔστι, τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, 21 καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, 22 προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως, *ἔρραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς, καὶ †λελουμένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ· 23 κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆ, πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος· 24 καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων, 25 μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες, καὶ τοσοῦτω μᾶλλον, ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσιν τὴν ἡμέραν.

† 10:16 των διανοιων 89.7% | την διανοιαν CT 3.6% ‡ 10:17 μνησθω | μνησθησομαι CT § 10:19 ιησου | του ιησου ANT * 10:22 ερραντισμενοι | ρεραντισμενοι CT † 10:22 λελουμενοι | λελουσμενοι NA SBL WH

26 Ἐκουσίως γὰρ ἀμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἀμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία, 27 φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως, καὶ πυρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. 28 Ἀθετήσας τις νόμον †Μωϋσέως χωρὶς ὀικτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθνήσκει· 29 πόσω, δοκεῖτε, χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καταπατήσας, καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἠγησάμενος ἐν ᾧ ἡγιασθη, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας; 30 Οἶδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα, Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, *λέγει Κύριος· καὶ πάλιν, †Κύριος κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ. 31 Φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χαῖρας Θεοῦ ζῶντος.

32 Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων· 33 τοῦτο μὲν, ὄνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσι θεατριζόμενοι· τοῦτο δέ, κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφομένων γενηθέντες. 34 Καὶ γὰρ τοῖς †δεσμοῖς μου συνεπαθήσατε, καὶ τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν

---

‡ 10:28 μωσσεως | μωσεως BYZ TR | μωσσεος PCK § 10:28 οικτιρμων | οικτειρμων TH * 10:30 λεγει κυριος 95.7% | — CT 4.2% † 10:30 κυριος κρινει | κρινει κυριος CT ‡ 10:34 δεσμοις μου 91% | δεσμοις CT 6.6%

Σεαυτοῖς κρείττονα ὑπαρξιν *ἐν οὐρανοῖς καὶ μένουσαν. ³⁵ Μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει †μισθαποδοσίαν μεγάλην. ³⁶ Ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρεῖαν, ἵνα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσαντες κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν.

³⁷ Ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, Ὁ ἐρχόμενος ἤξει, καὶ οὐ ‡χρονιεῖ.

³⁸ Ὁ δὲ §δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται· καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἢ ψυχὴ μου ἐν αὐτῷ.

³⁹ Ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

11

¹ Ἔστι δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. ² Ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι.

³ Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι Θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων *τὰ βλεπόμενα γεγονέναι.

⁴ Πίστει πλείονα θυσίαν Ἄβελ παρὰ Κάϊν προσήνεγκε τῷ Θεῷ, δι' ἧς ἐμαρτυρήθη

---

§ 10:34 εαυτοις κρειττονα | εν εαυτοις κρειττονα ANT TR | εαυτους κρειττονα NA SBL | εαυτους κρεισσονα TH WH * 10:34 εν ουρανοις 93.6% | — CT 1.7% † 10:35 μισθαποδοσιαν μεγαλην | μεγαλην μισθαποδοσιαν CT ‡ 10:37 χρονιει | χρονισει CT § 10:38 δικαιος | δικαιος μου CT * 11:3 τα βλεπομενα | το βλεπομενον CT

εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανῶν ἔτι †λαλεῖται. ⁵ Πίστει Ἐνώχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ οὐχ †εὐρίσκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός· πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως ὁ αὐτοῦ μεμαρτύρηται *εὐηρεστηκέναι τῷ Θεῷ. ⁶ χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστηῆσαι· πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ Θεῷ, ὅτι ἔστι, καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται. ⁷ Πίστει χρηματισθεὶς Νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασε κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ· δι' ἧς κατέκρινε τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος.

⁸ Πίστει καλούμενος Ἀβραὰμ ὑπήκουσεν ἐξελεῖν εἰς †τὸν τόπον ὃν †ἤμελλε λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. ⁹ Πίστει παρώκησεν εἰς Σγῆν τῆς ἐπαγγελίας, ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, τῶν *συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς· ¹⁰ ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός. ¹¹ Πίστει καὶ †αὐτῇ Σάρρα δύναμιν εἰς

† 11:4 λαλεῖται | λαλεῖ CT SCR † 11:5 ευρισκετο | ηυρισκετο CT § 11:5 αυτου | — CT * 11:5 ευηρεστηκεναι | ευαρεστηκεναι NA SBL WH † 11:8 τον | — CT † 11:8 ημελλε | εμελλε ANT § 11:9 γην | την γην ANT BYZ TR * 11:9 συγκληρονομων | συνκληρονομων TH WH † 11:11 αὐτῇ σάρρα | αὐτῇ σάρρα στείρα NA | αὐτῇ Σάρρα SBL

καταβολὴν σπέρματος ἔλαβε, καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας †ἔτεκεν, ἐπεὶ πιστὸν ἠγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. ¹² Διὸ καὶ ἀφ' ἐνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νενεκρωμένοι, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει, καὶ ὧς ἡ ἄμμος ἢ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἢ ἀναρίθμητος.

¹³ Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ *λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες, καὶ †ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοὶ εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁴ Οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσι. ¹⁵ Καὶ εἰ μὲν ἐκείνης †ἐμνημόνευον ἀφ' ἧς ὤξῃθλον, εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι. ¹⁶ *Νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν, ἐπουρανοῦ· διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ Θεός, Θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν· ἠτοίμασε γὰρ αὐτοῖς πόλιν.

¹⁷ Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερον ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, ¹⁸ πρὸς ὃν ἐλαλήθη, ὅτι Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα· ¹⁹ λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ Θεός· ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. ²⁰ †Πίστει περὶ

---

‡ 11:11 ετεκεν | — CT § 11:12 ως η | ωσει TR * 11:13 λαβοντες 89.1% | κομισαμενοι WH 7% † 11:13 ασπασαμενοι | πεισθεντες και ασπασαμενοι TR ‡ 11:15 εμνημονευουν | μνημονευουσιν SBL § 11:15 εξηθλον 94.4% | εξεβησαν CT 3% * 11:16 νυν | νυνη TR † 11:20 πιστει | πιστει και CT

μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ καὶ τὸν Ἡσαΐ. ²¹ Πίστει Ἰακώβ ἀποθνήσκων ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσήφ εὐλόγησε, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ράβδου αὐτοῦ. ²² Πίστει Ἰωσήφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσε, καὶ περὶ τῶν ὀστῶν αὐτοῦ ἐνετείλατο.

²³ Πίστει †Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον· καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. ²⁴ Πίστει §Μωϋσῆς μέγας γενόμενος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραῶ, ²⁵ μᾶλλον ἐλόμενος *συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἀμαρτίας ἀπόλαυσιν· ²⁶ μείζονα πλοῦτον ἠγησάμενος τῶν †Αἰγύπτου θησαυρῶν τὸν ὄνειδισμόν τοῦ Χριστοῦ· ἀπέβλεπε γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. ²⁷ Πίστει κατέλιπεν Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· τὸν γὰρ ἄορατον ὡς ὄρων ἐκαρτέρησε. ²⁸ Πίστει πεποίηκε τὸ Πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὀλοθρεύων τὰ πρῶτότοκα θίγη αὐτῶν.

²⁹ Πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ †ξηρᾶς· ἥς πεῖραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν. ³⁰ Πίστει τὰ τεῖχη

‡ 11:23 μωυσης | μωσης TR § 11:24 μωυσης | μωσης TR

* 11:25 συγκακουχεισθαι | συγκακουχεισθαι TH WH † 11:26 αιγυπτου | εν αιγυπτω TR ‡ 11:29 ξηρας | ξηρας γης CT

Ἰεριχὼ *ἔπεσε, κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας.
 31 Πίστει Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐ συναπόλετο τοῖς ἀπειθήσασι, δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης.

32 Καὶ τί ἔτι λέγω; Ἐπιλείπει †γάρ με διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ †τε καὶ Σαμψὼν καὶ Ἰεφθάε, §Δαυίδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν· 33 οἱ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, *εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, 34 ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα †μαχαίρας, †ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων. 35 Ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν· 36 ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πείραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς· 37 ἐλιθάσθησαν, §ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ *μαχαίρας ἀπέθανον· περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν †αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχοῦμενοι—

§ 11:30 ιεριχω | ιερευχω WH * 11:30 επεσε | επεσαν CT
 † 11:32 γαρ με | με γαρ CT † 11:32 τε και σαμψων και |
 σαμψων CT § 11:32 δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH
 * 11:33 ειργασαντο | ηργασαντο WH † 11:34 μαχαιρας
 | μαχαιρης CT † 11:34 ενεδυναμωθησαν | εδυναμωθησαν
 CT § 11:37 επρισθησαν επειρασθησαν 86.7% | επρισθησαν
 NA SBL 7.3% | επειρασθησαν επρισθησαν WH 3.1% * 11:37
 μαχαιρας | μαχαιρης CT † 11:37 αιγειοις | αιγιοις WH

38 ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος—‡ἐν ἐρημίαῖς πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς.

39 Καὶ οὗτοι πάντες, μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως, οὐκ ἔκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν, 40 τοῦ Θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσι.

12

1 Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκου ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, 2 ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὅς, ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς, ὑπέμεινε σταυρόν, αἰσχύνῃς καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ *κεκάθεικεν.

3 Ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς τὸ αὐτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. 4 Οὕτω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι· 5 καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται,

Υἱέ μου, μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρίου, μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος·

‡ 11:38 εν | επι CT § 11:39 ουτοι | — SBL * 12:2 κεκαθεικεν | εκαθισεν TR † 12:3 αυτον 90.7% | εαυτον NA TH 2.8% | εαυτους SBL WH 1.1%

6 ὄν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει·
μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται.

7 †Εἰς παιδείαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῶν
προσφέρεται ὁ Θεός· τίς γὰρ ἔστιν υἱὸς
ὃν οὐ παιδεύει πατήρ; 8 Εἰ δὲ χωρὶς ἐστε
παιδείας, ἧς μέτοχοι γεγόνασι πάντες, ἄρα
νόθοι *ἐστὲ καὶ οὐχ υἱοί. 9 Εἴτα τοὺς μὲν τῆς
σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἶχομεν παιδευτάς,
καὶ ἐνετρεπόμεθα· οὐ †πολλῶ μᾶλλον
ὑποταγησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων, καὶ
ζήσομεν; 10 Οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας
κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαίδευσαν· ὁ δὲ ἐπὶ τὸ
συμφέρον, εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος
αὐτοῦ. 11 Πᾶσα †δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ
παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι, ἀλλὰ λύπης·
ὑστερον δὲ καρπὸν εἰρηρικὸν τοῖς δι' αὐτῆς
γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσι δικαιοσύνης.

12 Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ
παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσατε· 13 καὶ
τροχιάς ὀρθὰς ἑποιήσατε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα
μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῆ, ἰαθῆ δὲ μᾶλλον.

14 Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν
ἀγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύριον·
15 ἐπισκοποῦντες μὴ τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς
χάριτος τοῦ Θεοῦ· μὴ τις ρίζα πικρίας ἄνω

---

‡ 12:7 εἰς | εἰ ANT BYZ PCK TR § 12:7 ἐστιν | — CT * 12:8
ἐστε καὶ οὐχ υἱοί | καὶ οὐχ υἱοί ἐστε CT † 12:9 πολλῶ | πολυ
δε NA | πολυ SBL TH WH ‡ 12:11 δε | μεν WH § 12:13
ποιήσατε | ποιεῖτε CT

φύουσα ἐνοχλῆ, καὶ *διὰ ταύτης μιανθῶσι †πολλοί· ¹⁶ μή τις πόρνος, ἢ βέβηλος, ὡς Ἡσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς †ἀπέδοτο τὰ πρωτοτόκια ἑαυτοῦ. ¹⁷ Ἴστε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα, θέλων κληρονομησαί τὴν εὐλογίαν, ἀπεδοκιμάσθη· μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ εὔρε, καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν.

¹⁸ Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ *ὄρει, καὶ κεκαυμένῳ πυρί, καὶ γνόφῳ, καὶ †σκοτῳ, καὶ θυέλλῃ, ¹⁹ καὶ σάλπιγγος ἤχῳ, καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκούσαντες παρητήσαντο †μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον· ²⁰ οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον, Κἂν θηρίον θίγη τοῦ ὄρους, §λιθοβοληθήσεται· ²¹ καί, οὕτω φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον, *Μωϋσῆς εἶπεν, Ἐκφοβός εἰμι καὶ ἔντρομος. ²² Ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιών ὄρει, καὶ πόλει Θεοῦ ζῶντος, Ἱερουσαλήμ ἐπουρανίῳ, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων, ²³ πανηγύρει καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων †ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων, καὶ κριτῇ Θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, ²⁴ καὶ διαθήκης νέας μεσίτη Ἰησοῦ, καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ †κρείττον

* **12:15** δια ταυτης 83.5% | δι αυτης CT 15.7% † **12:15** πολλοι | οι πολλοι WH † **12:16** απεδото | απεδето CT § **12:16** αυτου | εαυτου CT * **12:18** ορει 93% | — CT 2.1% † **12:18** σκοτω 93% | ζοφω CT 4.8% † **12:19** μη | — WH § **12:20** λιθοβοληθησεται | λιθοβοληθησεται η βολιδι κατατοξευθησεται TR * **12:21** μωυσης | μωσης TR † **12:23** εν ουρανοις απογεγραμμενων | απογεγραμμενων εν ουρανοις CT † **12:24** κρειττον | κρειττονα TR

λαλοῦντι παρὰ Στὸν Ἄβελ.

²⁵ Βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα. Εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ *ἔφυγον, †τὸν ἐπὶ γῆς παραιτησάμενοι χρηματίζοντα, ‡πολλῶ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι. ²⁶ οὗ ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλειψε τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελται, λέγων, Ἔτι ἅπαξ ἐγὼ *σειῶ οὐ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. ²⁷ Τὸ δέ, Ἔτι ἅπαξ, δηλοῖ †τῶν σαλευομένων τὴν μετάθεσιν, ὡς πεποιημένων, ἵνα μείνη τὰ μὴ σαλευόμενα. ²⁸ Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες, ἔχωμεν χάριν, δι' ἧς ‡λατρευόμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ μετὰ Σαίδου καὶ εὐλαβείας. ²⁹ καὶ γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον.

13

¹ Ἡ φιλαδελφία μενέτω. ² Τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· διὰ ταύτης γὰρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. ³ Μιμνήσκεσθε τῶν δεσμίων, ὡς συνδεδεμένοι· τῶν κακουχομένων, ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν

§ 12:24 τον | το HF PCK SCR * 12:25 εφυγον | εξεφυγον CT † 12:25 τον επι γης παραιτησαμενοι 86.3% | επι γης παραιτησαμενοι τον CT 2.5% | τον επι της γης παραιτησαμενοι ANT TR 0.7% ‡ 12:25 πολλω | πολυ CT
 § 12:25 ουρανων | ουρανου PCK * 12:26 σειω | σεισω CT † 12:27 των σαλευομενων την 93.6% | την των σαλευομενων NA TH WH 3% | των σαλευομενων SBL 1.4% ‡ 12:28 λατρευομεν | λατρευωμεν ANT NA SBL TR WH § 12:28 αιδους και ευλαβειας 89.7% | ευλαβειας και δεους CT 1.8%

σώματι. ⁴ Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσι, καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος· πόρνους *δὲ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ Θεός. ⁵ Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος, ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς γὰρ εἶρηκεν, Οὐ μὴ σε ἀνώ, οὐδ' οὐ μὴ σε †ἐγκαταλείπω. ⁶ Ὅστε θαρροῦντας ἡμᾶς λέγειν,

Κύριος ἐμοὶ βοηθός,
‡καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος.

⁷ Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς, μιμεῖσθε τὴν πίστιν. ⁸ Ἰησοῦς Χριστὸς Σχθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτός, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁹ Διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ *παραφέρεσθε· καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιουῖσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ †περιπατήσαντες. ¹⁰ Ἔχομεν θυσιαστήριον, ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ τῆ σκηνῆ λατρεύοντες. ¹¹ Ὡν γὰρ εἰσφέρεται ζώων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. ¹² Διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἀγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω τῆς πύλης ἔπαθε. ¹³ Τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς

* **13:4** δε | γαρ CT † **13:5** εγκαταλειπω | εγκαταλιπω ANT NA PCK SBL TR WH ‡ **13:6** και | — SBL WH § **13:8** χθες | εχθες CT * **13:9** παραφερεσθε | περιφερεσθε TR † **13:9** περιπατησαντες | περιπατουντες CT

παρεμβολῆς, τὸν ὄνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες.
 14 Οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ
 τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. 15 Δι' αὐτοῦ
 †οὔν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διὰ
 παντὸς τῷ Θεῷ, τοῦτ' ἔστι, καρπὸν χειλέων
 ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. 16 Τῆς δὲ
 εὐποιίας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε·
 τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ Θεός.

17 Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν, καὶ
 ὑπέικετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν
 ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες· ἵνα
 μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι, καὶ μὴ στενάζοντες·
 ἀλυσιτελεῆς γὰρ ὑμῖν τοῦτο.

18 Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν· ὤμοισθαμεν γὰρ
 ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσι καλῶς
 θέλοντες ἀναστρέφεσθαι. 19 Περισσοτέρως
 δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα *τάχιον
 ἀποκατασταθῶ ὑμῖν.

20 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ
 νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν
 ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν Κύριον ἡμῶν
 Ἰησοῦν, 21 καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ †ἐργῶ
 ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν
 ἐν †ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ
 Ἰησοῦ Χριστοῦ· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας Ὑῶν
 αἰώνων. Ἀμήν.

‡ 13:15 ουν | — WH § 13:18 πεποιθαμεν | πειθομεθα CT
 * 13:19 ταχιον | ταχειον WH † 13:21 εργω 95.9% | — CT
 1.4% ‡ 13:21 υμιν | ημιν CT § 13:21 των αιωνων | — SBL

22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως· καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. 23 Γινώσκετε τὸν *ἀδελφὸν Τιμόθεον ἀπολελυμένον, μεθ' οὗ, ἐὰν †τάχιον ἔρχηται, ὄψομαι ὑμᾶς.

24 Ἀσπάσασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν, καὶ πάντας τοὺς ἁγίους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας.

25 Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. ‡Ἀμήν. §

---

* 13:23 ἀδελφον | ἀδελφον ημων CT † 13:23 ταχιον | ταχειον WH ‡ 13:25 αμην | — NA SBL WH § 13:25 The following scribal note is included in the colophons of many Greek manuscripts: Πρὸς Ἑβραίους ἐγράφη ἀπὸ τῆς Ἰταλίας διὰ Τιμοθέου.

Ἡ Καινή Διαθήκη

The New Testament in Ancient Greek with critical text notes

Public Domain

Language: Ελληνικά (Greek, Ancient)

Translation by: Maurice A. Robinson

Contributor: Robert Adam Boyd

The Text-Critical Greek New Testament is based upon The New Testament in the Original Greek: Byzantine Textform 2018, compiled and arranged by Maurice A. Robinson and William G. Pierpont.

The following disclaimer is printed in the The New Testament in the Original Greek: Byzantine Textform 2018:

Anyone is permitted to copy and distribute this text or any portion of this text. It may be incorporated in a larger work, and/or quoted from, stored in a database retrieval system, photocopied, reprinted, or otherwise duplicated by anyone without prior notification, permission, compensation to the holder, or any other restrictions. All rights to this text are released to everyone and no one can reduce these rights at any time. Copyright is not claimed nor asserted for either the preface, notes, or the new and revised form of the Greek NT text of this edition, nor for the original form of such as initially released into the public domain by the editors, first as printed textual notes in 1979, continuous-text electronic form 1986–present, and in published editions from 1991, 2005, and 2010.

The permitted use or reproduction of the Greek text or other material contained within this volume (whether by print, electronic media, or other form) does not imply doctrinal or theological agreement by the present editors and publisher with whatever views may be maintained or promulgated by other publishers. For the purpose of assigning responsibility, it is requested that the present editors' names and the title associated with this text as well as this disclaimer be retained in any subsequent reproduction of this material.

2024-03-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 15 Mar 2024 from source files dated 15 Mar 2024

ebdf933b-03a4-5add-853f-51a05e168973